

Päätös Laitisen saha-alueen ottamisesta Maaperä kuntoon -ohjelman selvityskohteeksi

Kunnanhallitus 08.06.2026 § 167
301/00.04.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, ettei kunta osallistu Maaperä kuntoon -ohjelmaan siihen sisältyvien maaperän puhdistusveloitteiden ja niistä aiheutuvien taloudellisten riskien vuoksi. Kunta on kuitenkin kiinnostunut liittymään ohjelmaan myöhemmin, kun sen taloudellinen tilanne sen mahdollistaa.

Päätös

Kunnanjohtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Lupa- ja valvontaviraston hallinnoima Maaperä kuntoon – ohjelma on esittänyt Laukaan kunnalle pilaantuneen maaperän selvityskohteeksi Lievestuoreella sijaitsevaa Laitisen vanhaa saha-alueita. Asiasta on pidetty 16.4.2026 kokous viranhaltijoiden ja Lupa- ja valvontaviraston kanssa. Kokouksessa sovittiin, että Laukaan kunta ja Lupa- ja valvontavirasto voisivat toteuttaa entisen Laitisen sahan selvittämishankkeen vuonna 2026 edellyttäen, että kunnanhallitus tekee asiasta myönteisen päätöksen aiesopimuksen allekirjoittamista varten. Asiaa esiteltiin myös Lupa- ja valvontaviraston toimesta kunnanhallitukselle 25.5.2026.

Valtio voi tukea maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä ns. järjestämismenettelyn kautta. Laitisen saha-alue täyttää järjestämisen edellytykset ja järjestämiseen on käytettävissä valtion määrärahaa. Maaperä kuntoon -ohjelmassa vanhalle Laitisen saha-alueelle on tehty riskiarvio, jonka perusteella sen maaperän tilan selvittämistä esitetään ohjelmassa. Ohjelmaan valittujen kohteiden tulee olla isännättömiä ja kohtuuttomia eli pilaantumisen aiheuttajaa ei saada vastuuseen ja selvittäminen tai puhdistaminen olisi hakijalle ilmeisen kohtuutonta. Järjestäminen kustannetaan kokonaisuudessaan valtion varoin ja Lupa- ja valvontavirasto kilpailuttaa selvityksen tekevän konsultin sekä ohjaa/valvoo selvittämistä valtion valvovan viranomaisen kanssa.

Laitisen saha-alueella on tehty tutkimuksia 2000-luvun alkupuolella. Kohdetta on myös kunnostettu ensimmäisen kerran 1980-luvulla ja myöhemmin vuonna 2014. Kunnostuksesta on laadittu loppuraportti (Laitisen vanhan saha-alueen pilaantuneen maaperän puhdistus 23.3.2015). Kohteessa on edelleen PCDD/F-yhdisteillä pilaantuneita maita. Uusilla tutkimuksilla on tarkoitus selvittää pilaantumisen laajuus ja päivittää riskinarviointia.

Tutkimukset vaativat kiinteistönomistajien suostumuksen. Kunnan tehtävä on pyytää suostumukset. Kokouksessa todettiin, että asiasta on syytä järjestää asukastilaisuus. Tämän jälkeen lupa- ja valvontavirasto kuulee asianosaisia, maanomistajia, ja laatii kohteelle valituskelpoisen järjestämispäätöksen. Aiesopimus muuttuu varsinaiseksi sopimukseksi, kun järjestämispäätös on saanut lainvoiman. Tämän jälkeen selvitykset toteutetaan Lupa- ja valvontaviraston kustannuksella.

Jos selvityksen perusteella kohteella todetaan maaperän puhdistamisen tarve, puhdistamiskustannuksiin on haettavissa valtion rahoitusta, joka ei kuitenkaan ole 100%. Ns. isännättömissä kohteissa puhdistusvastuu on kunnalla.

Esityslistan ohessa:

- Maaperä kuntoon -ohjelman esittelydiat
- Muistio 16.4.2026 kokouksesta
- Aiesopimusluonnos
- Loppuraportti, Laitisen vanhan saha-alueen pilaantuneen maaperän puhdistus 23.3.2015

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija Ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, puh. 0400 676 940

Jakelu / toimenpiteet Lupa- ja valvontavirasto / Maarit Jalkanen